

ירחון המגן ואישי הצבא העברי
לשאלות צבאיות מדיניות וכלכליות

שבט תש"ט

כרך י"ד

ג' - ד' (נ"ד - נ"ה)

ב מ ע ר כ ה

עם תום שנת הקרבות

ניתנות, אָמנם, פרשות קרב נוספות בחוברת זו, אך מעוות זה יתקן בחוברות הקרובות. אולם העיקר הוא בערות צבורנו לסקירות אלו, המכנסות ומגבשות את מציאות המלחמה ואת נסיון הלוחמים שלנו.

על ערותו לכך, בתור ציבור קוראים, לא היה ל"מערכות" כל יסוד להתלונן עד כה. אלא שמעתה תידרש גם ערות כציבור מכנסים, המסייע לפעולת כינוס העובדות והפרטים, להשלמת התמונה ולסתימת הפרצות שבה, ולבדיקת דיוקו ההיסטורי והמציאותי של כל תיאור, למען יהיה נאמן בתכלית. לפני שנים אחדות פירסם הוגה דעות מפורסם בעניני מלחמה ובעיותיה ספר על הנושא "מדוע אין אנו לומדים מן ההיסטוריה?" אין ספק כי אחת התשובות העיקריות לכך הנה: "מכיון שלעתים קרובות מדי אין התיאור ההיסטורי המקובל הולם את המציאות כפי שהיתה". בדור זה, דור עושי ההיסטוריה הצבאית העברית, ניתנה לנו הזכות והחובה להעמיד את תולדות מלחמתנו על פרשיותיה השונות על מכסימום של דיוק ונאמנות לעובדות — ועל כן גם על מכסימום של יעילות מאלפת ומחנכת.

חוברת זו של "מערכות" מופיעה כשעברו כבר ארבעה עשר חודש מאז התלקחה האש של ההאבקות הגדולה על גורל ארץ ישראל. אנו יודעים את הישגינו ואף מונים אותם לעתים קרובות למדי, תוך סיפוק מוצדק וטבעי. אך הידיעה כי טרם תמה בשבילנו מסכת הקרבות כולה — עכ"פ, כל עוד לא נגווה האפשרות הנפשית לכך בהכרתם ובמאמץ וייהם של שכנינו המקיפים אותנו גם כיום מכל עבר — צריך שתדרבן אותנו גם לעריכת "חשבון נפש" יסודי בכל הנוגע לצרכי מלחמתנו ורמת יכולתנו בכל שלב ושלב שבתקופה רבת העלילה אשר עברנו.

יתכן, וימים אלה אינם עדיין עתסיכומים, או עכ"פ, לא העת לסיכום, המלא והממצה, שייעשה בפומבי. אך החשבון, בדיקת הנסיון, בחינת הלקח שבו, חייבים להתחיל כבר עתה.

התנאי המכריע לכך כי הדבר יהיה אפשרי — הוא צבירת הנסיון עצמו, נפוי העובדות על דיוקן, הפצת ידיעת פרקי המערכה, לפחות בקויהם הכוללים. לכך נועדו, בעצם, ה"פרשות" ממסכת הקרבות של השנה הזאת המתפרסמות מדי פעם ב"מערכות". בשל צירוף מסיבות בלתי צפוי אין

בכוחו של המחסור

החידוש ואת גילויי הקדמה הטכנית, הארגונית או האופרטיבית.

במסיבות שבהם נוצר, גדל והתפתח צבאנו — יתכן כי הוא שימש מעבדה ה"מושלמת" ביותר לעשיית דברים ולביצוע של משימות על-אף החסר, — לפי "המושגים התקינים", — בכוח התחבולה והגמישות. היו שנים והיחידה הטקטית הגבוהה

רבות קרה הדבר, כי התקדמות באמנות המלחמה ובאורח הביצוע באה כתולדת מחסור: מאחר שאותו צבא אשר עשה את צעדי ההתקדמות הנוספים הללו חסרו לו אותה שעה, התנאים התקינים אשר צריכים היו לכאורה, לעמוד לרשותו. ואמת מקובלת היא אצל חוקרי ההיסטוריה הצבאית כי החסר, בתוקף הכורח שבו, מוליך, לעתים קרובות, את